MIDDEL

MusikkIntervensjoner for Demens og Depresjon i Eldreomsorgen

Vigdis Sveinsdottir
Forsker, NORCE
visv@norceresearch.no

Jo Dugstad Wake
Forsker, NORCE

Monika Geretsegger
Forsker, NORCE

Christian Gold
Forsker, NORCE

Kathrine Dahle
Musikkterapeut, Bergen kommune

Stine Sognnes
Musikkterapeut, Bergen kommune

MIDDEL er et stort internasjonalt forskningsprosjekt, som undersøker effekten av musikkintervensjoner for å redusere depressive symptomer blant eldre med demens som bor på sykehjem.

Demens og depresjon medfører store påkjenninger for dem som rammes, belastning for pårørende og pleiepersonell, og betydelige kostnader for samfunnet. Men musikk-intervensjoner representerer en svært lovende form for tiltak, både for demens og depresjon. Bruken av slike intervensjoner er utbredt, men har ennå ikke blitt grundig undersøkt i store studier.

MIDDEL-prosjektet er den hittil største studien av musikkintervensjoner, og den første som sammenligner to forskjellige musikkintervensjoner alene og i kombinasjon på tvers av ulike land. Studien koordineres av GAMUT hos NORCE.

Hvem deltar?

Studien foregår i Norge, Nederland, Tyskland, Tyrkia og Storbritannia. Målet er å rekruttere til sammen 100 sykehjemsenheter, hver av dem med ca. 10 beboere. Sykehjemsbeboere som deltar er ≥65 år og har demens og depressive symptomer.

I tillegg deltar ansatte ved de aktuelle avdelingene, ved å svare på et spørreskjema om bla. pleiebyrde.

I Norge er det Bergen og Kinn kommune som er med, og de deltar med henholdsvis 8 og 4 enheter. 81 Beboere og 68 ansatte er fra Bergen.

Hva måler vi?

Det måles en rekke forskjellige utfall ved oppstart, etter 3, 6 og 12 måneder:

Medisinbruk Stress
Livskvalitet Pleiebyrde
Depressive Symptomer
Kognitiv Funksjon
Nevropsykiatriske Symptomer
Kostnader

To ulike musikkintervensjoner

Sykehjemsenhetene som deltar blir tilfeldig fordelt til å motta enten gruppemusikkterapi; sangstund; begge deler; eller ingen av dem (kontrollgruppe). Hver av intervensjonene tilbys to ganger i uken de første 3 månedene, og deretter én gang i uken de neste 3 månedene.

Gruppemusikkterapi

- Personsentrert, miljøorientert
- Inkluderer sang, men også lytting, improvisasjon, dans/bevegelse, verbal refleksjon
- Utføres av en kvalifisert musikkterapeut
- Grupper på ca. 5 personer

Sangstund

- Ikke-terapeutisk kontekst
- Fokus på sang
- Krever ikke musikkterapeut (kan være f.eks. en musikalsk sykepleier
- Grupper på ca. 10 personer

Foreløpige resultater

Datainnsamling foregår fortsatt i de europeiske landene, men den australske delen av prosjektet er ferdigstilt. Resultatene fra Australia var lovende, og viste blant annet at sangstund førte til nedgang i depressive symptomer (se figur).

De endelige resultatene som kombinerer data fra alle landene vil analyseres i 2023.

Depressive symptomer (MADRS)

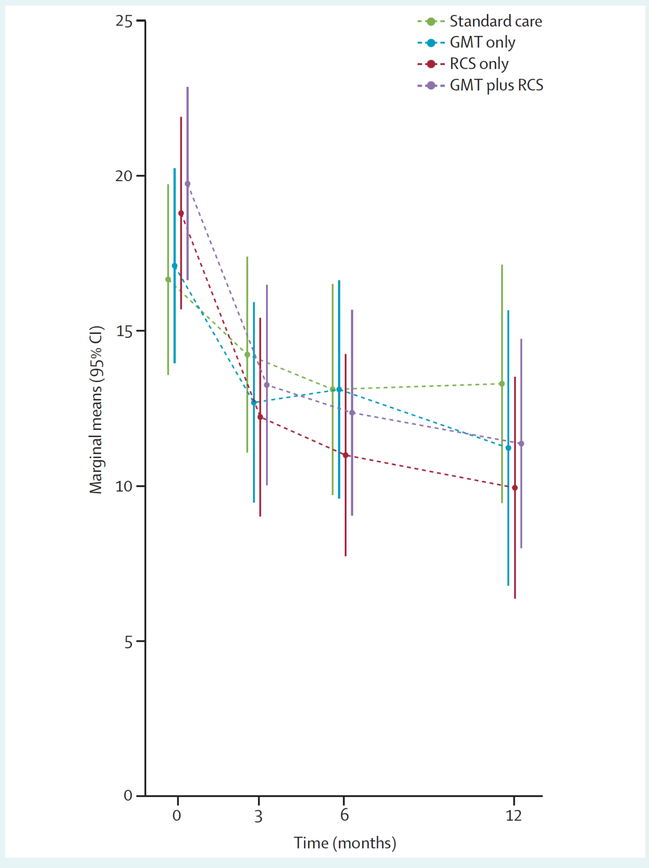

Baker et al. (2022) The Lancet Healthy Longevity

MIDDEL-prosjektet i Bergen

Bergen kommune deltar i MIDDEL med 8 sykehjems-enheter. Kartleggingene av beboerne har vært organisert og gjennomført av Kompetansesenteret for demens i Bergen kommune: Magny Nortveit, Randi Milde og Tor Eikeland Simonsen.

«Vi starter musikkterapigruppen med samme åpningssang hver gang. I begynnelsen var det bare en eller to av deltakerne som deltok. Men etter hvert som ukene gikk oppdaget jeg at en etter en av deltakerne begynte å synge med på teksten. Nylig erfarte jeg at alle beboerne i gruppen deltok i sangen. Det er så flott at en slik utvikling er mulig, selv med beboere med langtkommen demens. Jeg tror det har noe å gjøre med hvordan vi jobber strukturert og med hyppige sesjoner; to ganger per uke»

(Kathrine Dahle, musikkterapeut)

MIDDEL

http://middel-project.eu @MIDDELproject

NORCE

NORCE Norwegian Research Centre AS
www.norceresearch.no